

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดหนองบัวลำภู” เป็นผลเนื่องมาจากการที่โลกปัจจุบันในยุคของกระแสโลกาภิวัตน์เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายหลายอย่าง ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ทุกองค์การจะต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดขององค์การและเพื่อให้สามารถพัฒนาองค์การไปได้อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดมีแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาองค์การมากมาย เช่น การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Management หรือ TQM) (เปี่ยมพงศ์ นัยบ้านด่าน, 2547) คุณภาพการบริการ การให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพลี และการจัดการ ซึ่งการเรียนรู้ถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้้องค์การปรับตัวและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด

ดังนั้น จึงเป็นที่สนใจของผู้วิจัยที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้เป็นข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงหรือพัฒนาองค์การต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดหนองบัวลำภู 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 6,996 คน สุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งสิ้น รวม 379 คน เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (กิจสุเขต ไกรวาส และ โกวิท กระจำ, 2551, หน้า 23) ซึ่งเป็นการสุ่มโดยใช้ดุลยพินิจและพิจารณาของของผู้วิจัยในการเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคนใดก็ได้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 66)

สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับปัจจัยสภาพองค์การ ได้แก่ คุณภาพการบริการ การมีส่วนร่วมในการจัดการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนระดับของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี

อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย ด้านหลักนิชธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากตัวแปรอิสระที่ศึกษามีระดับการวัดแบบช่วงหรืออัตราส่วน และตัวแปรตามมีระดับการวัดแบบช่วงหรืออัตราส่วนเช่นกัน จึงทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยสถิติ Pearson Product Moment Correlation ทำการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การสรุปผลการวิจัย
2. การอภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 379 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 54.62 มีอายุ 40 ปีขึ้นไป-50 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.02 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี/ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.66 อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.07 มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยสภาพองค์การที่สำคัญต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพองค์การที่สำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพองค์การที่สำคัญต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมด้านต่าง ๆ อันดับแรกคือ ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.74 (SD = 0.74) รองลงมาคือ คุณภาพการบริการ อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.78 (SD = 0.58) ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.71 (SD = 0.29) ด้านการประเมิน อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.67 (SD = 0.32) ด้านการนำ อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.66 (SD = 0.31) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.75 (SD = 0.31)

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในภาพรวม
ด้านต่าง ๆ อันดับแรก คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.94
(SD = 0.63) รองลงมาคือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.92 (SD = 0.61)
ด้านรูปแบบวิธีการคิด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.90 (SD = 0.54) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน
อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.88 (SD = 0.57) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านบุคคลมีความเป็นเลิศ
อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.79 (SD = 0.65)

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยสภาพองค์การที่สำคัญต่อการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี มีความสัมพันธ์กับ
สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมีความสัมพันธ์สูง ($r = 0.83, p < 0.01$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการและ
ด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับ
มีความสัมพันธ์สูง ส่วนด้านคุณภาพการบริการ มีความสัมพันธ์กับระดับการการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
ตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว
สอดคล้องกับจิตรวรรณ หวังสุภกิจโกศล (2550, บทคัดย่อ) เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชน
ที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว” ผลการศึกษา
พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
และสอดคล้องกับอนุรัตน์ จักรเจริญพรชัย (2549, บทคัดย่อ) เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อ
การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาในกรณีองค์การ
บริหารส่วนตำบลหมอนนาง อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษพบว่า ประชาชนมี
ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก
ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรีในระดับดีมากที่สุด
ผู้วิจัยเห็นว่า เทศบาลตำบลพลั่วมีแนวโน้มที่จะพัฒนาองค์การของตนเองไปสู่การบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลได้ เพราะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลนั้นจะส่งผลให้สมาชิกในองค์การ

ได้เพิ่มขีดความสามารถของตนอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กร

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในรายด้านจากผลการวิจัย พบว่า อันดับแรกคือ ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับดีมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมากที่สุด ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับดีมากที่สุด ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับดีมากที่สุด ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับดีมากที่สุด และอันดับสุดท้าย คือ ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษาในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปาลสิมมาลี ชีวีธรรมาภิบาล (2550) เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานเทศบาลตำบลสำโรงเหนือมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านนิติธรรม รองลงมา คือด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ พนักงานเทศบาลตำบลสำโรงเหนือควรพัฒนาหน้าที่ของตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ควรกำหนดนโยบายในการบริหารเชิงบูรณาการ โดยนำจุดแข็งและจุดอ่อน ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้านมาเชื่อมโยงกัน ควรจัดการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและการประสานงานเชิงกลยุทธ์ ควรมีการกำหนดนโยบายให้ พนักงานเทศบาลตำบลสำโรงเหนือเป็นศูนย์กลางของประชาชน เพิ่มโอกาสให้แก่บุคลากร ประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของเทศบาลมากขึ้น และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550) เรื่อง การประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานเห็นว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ โดยรวมและรายด้านจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลางแต่สมาชิกสภาเทศบาล เห็นว่ามีการบริหารโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับดี

ในความคิดของผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดหนองบัวลำภู มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ถูกต้อง และมีความรับผิดชอบ

ตามกฎหมายในการกระทำของเทศบาล มีระเบียบและกฎต่าง ๆ ที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะชน มีความเป็นธรรม รวมทั้งมีกระบวนการต่าง ๆ ในการออกกฎระเบียบ การบริหารจัดการ และการบังคับใช้กฎหมายที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทำให้เทศบาลตำบลพลีพัฒนาไปสู่องค์กรที่มีความเป็นธรรมและน่าอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 ด้านคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับกับผลการศึกษาของ อนูรัตน์ จักรเจริญพรชัย (2549) เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ตามลำดับดังนี้ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และความรับผิดชอบ คุณลักษณะของประชาชนที่แตกต่าง ซึ่งประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และคุณลักษณะที่แตกต่างของประชาชนซึ่งประกอบด้วย อายุ เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และสอดคล้องกับปาลสิมาล์ ชีรัฐมานัล (2550) เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานเทศบาลตำบลลำโรงเหนือมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ในความคิดของผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอแหลมสิงห์จังหวัดจันทบุรี ด้านคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานของเทศบาลตำบลพลี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเที่ยงธรรมซื่อสัตย์สุจริตยึดมั่นในศีลธรรมและจริยธรรมอุทิศตน เพื่อส่วนรวมรวมทำให้สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการและแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสภาพที่เปลี่ยนไป หากบุคลากรในเทศบาลตำบลพลีสามารถพัฒนารูปแบบวิธีการคิดของตนได้ จะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเติบโตไปได้ไกลมากขึ้น

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของคุงหทัย ครุฑเดชะ (2549, บทคัดย่อ) เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ ทั้ง 5 หลัก คือ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ในภาพรวม พบว่า ประชาชนเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของจิตรวรรณ หวังสุภกิจโกศล (2550) เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว” ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุดคือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม

ในความคิดของผู้วิจัย เห็นว่าการที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดจันทบุรี ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดจันทบุรี มีการจัดทำแผนงาน แผนนโยบายต่าง ๆ สามารถทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ แสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นแนวทางช่วยผลักดันให้เทศบาลตำบลพลีเติบโตและก้าวหน้าต่อไปอย่างยั่งยืน

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของปาลสิมมาต์ ชีร์ฐมานันต์ (2550) เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอมือ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานเทศบาลตำบลสำโรงเหนือมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลโดยรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ และสอดคล้องกัน

ผลการศึกษาของวิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550) เรื่อง การประเมินการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา ปรากฏดังนี้
 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานเห็นว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
 ตำบลบรบือ โดยรวมและรายด้านจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส
 ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลางแต่สมาชิก
 สภาเทศบาล เห็นว่ามีการบริหารโดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับดี

ในความคิดของผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ
 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ
 ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเป็นวิธีการคิดที่เกิดขึ้น
 ด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การคิดที่สนับสนุนให้เกิด
 การมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งหากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพลี
 มีส่วนร่วมกันจะช่วยพัฒนาเทศบาลตำบลพลีให้ก้าวหน้าได้เร็ว ดังนั้น ประชาชนในเขตเทศบาล
 ตำบลพลีจึงควรมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลพลี

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ
 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ
 อยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวขัดแย้งกับผลการศึกษาของสุภัทรา มาศ
 จริยเวชพัฒนา (2546) เรื่อง การบริหารการจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษา
 เทศบาลตำบลบ้านฉาง เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัย
 เอกสารประกอบกับวิธีการสัมภาษณ์ แบบเชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้บริหารเทศบาล
 ตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์
 เพื่อการศึกษากระบวนการในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของเทศบาลตำบล
 บ้านฉาง ผลการศึกษา พบว่า การบริหารการจัดการของเทศบาลตำบลบ้านฉางตามหลัก
 ธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลบ้านฉาง ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ
 และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนเพื่อหาจุดยืนและแนวทางร่วมกันพบว่า
 ยังประสบปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงาน
 ส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้าน
 กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบล
 บ้านฉางมีความเสมอภาคและกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้ง
 คณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ
 ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมาพบว่ามี ปัญหาในเรื่องของคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับ

การแต่งตั้งเข้ามานั้น บางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ของชุมชนแต่เข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง ดังนั้น จึงเสนอให้ผู้บริหารของเทศบาลเร่งปรับโครงสร้างและระบบงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนิติธรรม การตรากฎหมาย ที่ถูกต้องเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำนาจของตัวบุคคล และนาถุระเบียบการบริหารงานของเทศบาลมาบังคับใช้ให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยทรงให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน และสอดคล้องกันผลการศึกษาของจุฬหทัย เศรษฐะ (2549) เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ ทั้ง 5 หลัก คือ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ในความคิดของผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ด้านหลักความรับผิดชอบ ร่วมกันอยู่ในระดับดีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมกันหมายถึง การที่เทศบาลตำบลพลี มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานไว้ร่วมกันทำให้บุคลากรของเทศบาลตำบลพลีมีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำทั้งดี และไม่ดีของตนเอง และของกลุ่ม หรือระดับองค์กรนอกจากนี้ ยังเป็นการกำหนดเป้าหมายร่วมกันอย่างยึดมั่นของเทศบาลตำบลพลีเพื่อพัฒนาศักยภาพของเทศบาลในอนาคต

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของอนรรักษ์ จักรเจริญพรชัย (2549) เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหมอนนาง อำเภอนันทนบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ตามลำดับดังนี้ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และความรับผิดชอบต่อ

สอดคล้องกับผลการศึกษาของจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล (2550) เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว” ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุดคือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยในด้านหลักนิติธรรม ประชาชนมีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ อบต.ห้วยโจด ปฏิบัติงานในการให้บริการด้วยความเสมอภาค ในด้านหลักความโปร่งใส ประชาชนมีความคิดเห็นว่า อบต. ห้วยโจด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ เช่น ข้อบังคับตำบล ข้อบัญญัติงบประมาณ และข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้าง และในด้านหลักการมีส่วนร่วมประชาชนมีความคิดเห็นว่า อบต.ห้วยโจดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การ

ในความคิดของผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลพลี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี มีนโยบายที่จะพัฒนาทุกเรื่องไปสู่หลักความคุ้มค่า ในการดำเนินงานต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลพลีจะคำนึงถึงการเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม การบริหารจัดการจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด สิ่งเหล่านี้เป็นผลในการปฏิบัติอันเกิดจากการให้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่านั่นเอง ซึ่งส่งผลให้เทศบาลตำบลพลีมีการบริหารงานที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

2.1 สมมติฐานด้านคุณภาพการบริการ คุณภาพการบริการมีความสัมพันธ์ต่อ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จากการทดสอบโดยใช้ Correlation พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างคุณภาพการบริการกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.571$, $p < 0.01$) เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ความเข้มของความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับการศึกษาการประเมินคุณภาพการบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมล เมฆสวัสดิ์ (2549) ที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบริการที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับดังนี้ ห้องสมุด คือแหล่งค้นคว้า การเข้าถึงสารสนเทศ การควบคุมสารสนเทศ และความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อบริการส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบริการที่ได้รับจริงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ ระดับมากตามลำดับ

ดังนี้ การเข้าถึงสารสนเทศ ความรู้สึกที่มีต่อบริการ การควบคุมสารสนเทศ และห้องสมุดคือ แหล่งค้นคว้า เมื่อพิจารณาคุณภาพบริการจากความแตกต่างของบริการที่คาดหวัง และบริการที่ได้รับจริง พบว่า ช่องว่างของบริการที่ได้รับจริงอยู่ต่ำกว่าบริการที่คาดหวังในทุกด้าน และมีค่าเป็นลบ แสดงว่าคุณภาพการบริการอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแต่ยังต้องมีการปรับปรุง เนื่องจากไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ใช้บริการ เมื่อพิจารณาการบริการในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการเข้าถึงสารสนเทศมีช่องว่างที่แคบที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรู้สึกที่มีต่อบริการ ด้านการควบคุมสารสนเทศ และด้านห้องสมุดคือแหล่งค้นคว้า ตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า คุณภาพการบริการ มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า คุณภาพการบริการ คือ กระบวนการให้บริการ หรือการใช้ความสามารถในการให้บริการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น คุณภาพการบริการจึงมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2.2 สมมติฐานด้านการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการทดสอบโดยใช้ Correlation พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างการมีส่วนร่วมกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.544, p < 0.01$) เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ความเข้มของความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอนโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี สุดาภรณ์ คำมุกชิก (2552) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โนนสะอาด อำเภอนโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการปฏิบัติการ ด้านผลประโยชน์ และด้านการตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอนโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งข้อเสนอนี้สามารถใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ ของเทศบาลตำบลโนนสะอาดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า การมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลี อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมนั้น หมายถึง ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในขั้นตอนใด

ขั้นตอนหนึ่งหรือครบวงจรก็ได้ การเข้าร่วมมีทั้งรายบุคคล กลุ่มคน จนถึงองค์กร ซึ่งมีความเห็นสอดคล้อง การเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ ดังนั้น การมีส่วนร่วม จึงมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2.3 สมมติฐานด้านการจัดการ การจัดการมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จากการทดสอบโดยใช้ Correlation พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างการจัดการ กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.740, p < 0.01$) เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ความเข้มของความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา เรื่อง การบริหารการจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง ของสุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา (2546) เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสารประกอบกับวิธีการสัมภาษณ์ แบบเชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้บริหารเทศบาล ตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษากระบวนการในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของเทศบาลตำบลบ้านฉาง ผลการศึกษา พบว่า การบริหารการจัดการของเทศบาลตำบลบ้านฉางตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลบ้านฉาง ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนเพื่อหาจุดยืนและแนวทางร่วมกันพบว่ายังประสบปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่า เทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่า มีปัญหาในเรื่องของคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้น บางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ของชุมชนแต่เข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง ดังนั้น จึงเสนอให้ผู้บริหารของเทศบาลเร่งปรับโครงสร้างและระบบงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการบริหารการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนิติธรรม การตรากฎหมาย ที่ถูกต้องเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำนาจของตัวบุคคล และนำกฎระเบียบการบริหารงานของเทศบาลมาบังคับใช้ให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน และสอดคล้องกับ

ผลการศึกษาของวรรณฯ จตุพัฒน์รังสี (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) เทศบาลตำบลบ่อแก้วมีระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักนิติธรรมมีระดับสูงที่สุด หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และหลักคุณธรรมตามลำดับ 2) เทศบาลตำบลบ่อแก้วมีระดับประสิทธิผลการบริหารงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าประสิทธิภาพการบริหารงานในด้านความสามารถในการผลิตมีระดับสูงสุด ความมั่นคง การอยู่รอด การพัฒนา การได้มาซึ่งทรัพยากร ความสามารถในการปรับตัว ความพึงพอใจในงาน ประสิทธิภาพ และ ความเจริญเติบโตขององค์การอยู่ในระดับน้อยที่สุด 3) การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ่อแก้วมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ่อแก้ว ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ด้าน กับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ่อแก้ว ผลการศึกษามีเพียง 2 ด้าน เท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานคือ หลักคุณธรรมและหลักความคุ้มค่า โดยหลักคุณธรรมอยู่ในระดับสูง จะเห็นว่าบุคลากรในเทศบาลตำบลบ่อแก้ว จะให้ความสำคัญกับหลักคุณธรรมและหลักความคุ้มค่าเพียง 2 หลัก ในการบริหารและดำเนินกิจการภายในองค์กร

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า การจัดการ มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลู อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ในความคิดเห็นของผู้วิจัย เห็นว่าการจัดการ เป็นกระบวนการสำคัญคือการร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันขององค์ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์กร การสรรหาบุคลากร การนำการสั่งการควบคุม หรือความพยายามที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การจัดการทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรเทคโนโลยี และทรัพยากรธรรมชาติ อย่างคุ้มค่า ดังนั้น การจัดการจึงมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลู อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

เทศบาลตำบลพลู อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่รวมทั้งสามารถรองรับนโยบาย

ของผู้บริหารและนโยบายของรัฐบาลเพื่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

เทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมและทุกภาคส่วนในการกำหนดวิสัยทัศน์ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของเทศบาลที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

เทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ควรมีการมอบหมายอย่างปฏิบัติหน้าที่ การทำงานของแต่ละตำแหน่งตรงกับหน้าที่รับผิดชอบและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง

เทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ควรใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาฐานข้อมูลต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ทันสมัยและสะดวกต่อการใช้งานอย่างเต็มที่

เทศบาลตำบลพลั่ว อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดจันทบุรี ควรมีห้องประชุมที่มีสื่อวีดิทัศน์ สื่อประสม เช่น เครื่องโปรเจคเตอร์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และสนับสนุนระบบการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างความเลิศในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นต่อไป

ควรศึกษาวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลพลั่วหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลหลากหลายเพิ่มขึ้น